Nummer VN

Directie

Gemeente Amsterdam

College van burgemeester en wethouders

Voordracht voor de vergadering van <datum>

Portefeuille

Economische Zaken, Lucht- en Zeehaven, Deelnemingen, Duurzaamheid, Ruimtelijke Ordening

Agendapunt

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

Onderwerp
Raadsinformatiebrief ter aanbieding beleidsnota Zeecruise in het NZKG en afdoening motie 400 van het lid Boutkan (PvdA) e.a.

Het college van burgemeester en wethouders besluit
In te stemmen met de Raadsinformatiebrief met

1. Aanbieding van de beleidsnota Zeecruise in het NZKG ‘Zeecruise op koers’. Deze beschrijft de beleidsuitgangspunten voor cruise in het NZKG rond vier thema's: Duurzaamheid, Economie en Markt, Ruimte en Toerisme, met als voornaamste conclusies:
    a. De verdere ontwikkeling van het NZKG als duurzame zeecruise-port en de PTA als meest duurzame cruiseterminal van Noordwest Europa, met o.a. het belonen van schonere schepen via prijsbeleid, het faciliteren van LNG bunkering en walstroom, een toelatings-/selectief beleid, en de ambitie om vanaf 2030 alleen schepen te ontvangen die emissie-loos verblijven in de Amsterdamse haven;
    b. Het aantal aanlopen in het NZKG wordt in de huidige situatie waarbij de PTA nog is gevestigd aan de Veemkade, begrensd op 260 calls per jaar (70 in IJmuiden, 190 in Amsterdam, gecombineerd met selectief beleid (stimulerend en/of restrictief) dat voorrang geeft aan schonere schepen en turn-around calls;
    c. Een nieuwe terminal aan de Amsterdamse Coenhaven (waarvoor vervolg onderzoek nodig is) krijgt een capaciteit van 100. IJmuiden kan, na een uitbreiding, 90 calls ontvangen. De totale capaciteit in het NZKG is dan begrensd op 190 calls per jaar;
    d. Zeecruise blijft in de vorm als hierboven geschetst een welkome havenactiviteit in het NZKG. Spreidingsmaatregelen voor (zeecruise-) toerisme worden in MRA-verband nader uitgewerkt.
2. Afdoening van motie 400 van de raadsleden Boutkan, Groen en De Jager, inzake uitstootvrije zeecruise bij de toekomstige PTA met als belangrijkste punten:
    a. Het college onderschrijft de ambities uit de motie, en beschrijft de huidige en toekomstige maatregelen om de toekomstige PTA en zeecruise verder te verduurzamen, emissies en milieubelasting maximaal te beperken, en zero-emissie zo dicht mogelijk te benaderen.
    b. Het college maakt de volgende kanttekening :de technische ontwikkelingen op het gebied van verduurzaming en reductie van uitstoot gaan snel, maar als de verhuizing van de PTA (al) rond 2030 ingezet zou worden, zal er nog geen sprake kunnen zijn van volledig emissie-vrij (zero emissie) varen.
    c. Beschrijving van de maatregelen die al genomen worden in de bestaande PTA, t.a.v. emissiereductie en duurzaamheid van

de zeecruise, zoals maximering van het aantal aanlopen, faciliteren van LNG-bunkering, beschikbaar stellen van walstroom vanaf 2025 en een verdere verduurzaming van het terminal gebouw

d. Het college beschouwt de motie hiermee als afgedaan.

Reden spoed
Niet van toepassing

Kernboodschap
Het college van B&W heeft ingestemd met de raadsinformatiebrief met daarin twee punten: 1) Aanbieding van de beleidsnota Zeecruise in het NZKG ‘Zeecruise op koers’ en 2) Reactie op motie400 van de raadsleden Boutkan, Groen en De Jager inzake uitstootvrije zeecruise bij de toekomstige PTA.

Bestuurlijke achtergrond

Ad 1 De regionale beleidsnota Zeecruise in het NZKG ‘Zeecruise op koers’
Deze nota is op 29 september j.l. vastgesteld door het Bestuursplatform NZKG (hierna BPF), en door zijn voorzitter gedeputeerde Pels op 21 oktober aangeboden aan de Colleges van alle deelnemende gemeentes. De nota is de uitkomst van gezamenlijk onderzoek naar de betekenis van de zeecruise voor de stad en regio, en vestigingsmogelijkheden voor de te verplaatsen PTA (Passengers Terminal Amsterdam). De nota is de uitwerking van de bestuursopdracht ‘Zeecruise in het NZKG’, zoals vastgesteld in het BPF van 15 november 2018.
In haar aanbiedingsbrief van 21 oktober schrijft gedeputeerde Pels:

> *“Het is nu aan de afzonderlijke Colleges van de in het Bestuursplatform NZKG vertegenwoordigde gemeenten en de provincie Noord-Holland om te bepalen of de (concept) beleidsnota Zeecruise voor kennis wordt aangenomen of dat deze ter vaststelling aan respectievelijk de gemeenteraad en Provinciale Staten wordt voorgelegd. Dat laatste lijkt in elk geval voor de gemeenten Velsen en Amsterdam door hun directe bestuurlijke- en beleidsmatige betrokkenheid vanwege de zeehavens en cruiseterminals binnen hun territoir, het meest voor de hand te liggen.”*

Zowel in Velsen als in Amsterdam is de keuze om de nota ter kennisneming aan te bieden aan de respectievelijke gemeenteraden. Velsen beschouwt het als uitwerking van een eerder vastgestelde opdracht, en in Amsterdam geldt dat deze nota mede een nadere uitwerking is van de paragraaf ‘cruisebeleid’ uit de Gemeentelijke Visie Haven 2020-2040, die op 17 december 2020 door de gemeenteraad raad is aangenomen.

Ad 2 Afdoening van de motie van de raadsleden Boutkan, Groen en De Jager inzake uitstootvrije zeecruise bij de toekomstige PTA
In de vergadering van 27-05-2021 heeft de gemeenteraad motie 400 van raadslid Boutkan (PvdA) e.a. aangenomen bij de behandeling van het agendapunt ‘Kennisnemen van de raadsbrief over de toekomst van

de PTA in relatie tot het advies Oeververbindingen’. In deze motie wordt het college opgeroepen om “bij de ontwikkeling van de nieuwe PTA exclusief in te zetten op selectief toelatingsbeleid door het ontvangen van de meest duurzame cruiseschepen ter wereld.”

Bestuurlijke prioriteit

normaal

Wettelijke grondslag
Gemeentewet, artikel 160 lid 1
Reglement van orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam, Artikel 79 en 80.

Gemeentewet, artikel 169: het college van burgemeester en wethouders en elk van zijn leden afzonderlijk zijn aan de Gemeenteraad verantwoording schuldig over het door het college gevoerde bestuur (lid 1); zij geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft (lid 2). Zij geven de raad mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen, tenzij het verstrekken ervan in strijd is met het openbaar belang (lid 3).

Onderbouwing besluit

Algemeen
Het tot stand komen van de nota kent een lange voorgeschiedenis, met als directe aanleiding de zoektocht naar een mogelijke nieuwe locatie voor de PTA, nadat in het coalitieakkoord 2018-2022 werd ingezet op een alternatief buiten Amsterdam. Er is een tijd ‘pas op de plaats’ gemaakt, in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek van Adviescommissie D'Hooghe naar de oeververbindingen over het IJ.

Onderdeel van de aanbevelingen van commissie D’Hooghe was het aanwijzen van de Coenhaven als de voorkeurslocatie voor een nieuwe terminal, op het moment dat de huidige PTA niet langer zeecruise schepen kan ontvangen vanwege de bouw van oeververbindingen over het IJ. In een brief aan de gemeenteraad van 16 februari 2021 heeft het College zijn besluit meegedeeld om de Coenhaven wederom aan te wijzen als voorlopige voorkeurslocatie voor de te zijner tijd te verplaatsen PTA. Vooralsnog is daar één ligplaats te realiseren, wat ongeveer een halvering van de capaciteit van de PTA impliceert. Voorafgaand aan een verplaatsing van de PTA is vervolgonderzoek nodig naar alle financiële aspecten, inclusief de maatschappelijke kosten en baten en een bedrijfseconomische businesscase;

Afstemming Velsen / zeehaven IJmuiden
De zeecruise in het NZKG raakt vooral de gemeentes en havens van Amsterdam met de PTA en Velsen/IJmuiden met de KVSA terminal. Een eerdere versie van de nota is besproken door de wethouders en directeuren van de havens van beide gemeentes. Vanwege het verschil in aansturing en eigendomsverhoudingen tussen beide havens en terminals, is besloten dat de toe te passen maatregelen en het tempo waarin deze worden geoperationaliseerd, kunnen verschillen. Tevens is

afgesproken om de bestuurlijke besluitvorming zoveel mogelijk gelijktijdig te doen.

Achtergrondinformatie over walstroom bij de huidige PTA:
Volgens planning is vanaf Q1 2025 walstroom beschikbaar bij de PTA en de Ruijterkade Oost. Het Havenbedrijf Amsterdam (HbA) is in dezen partner / opdrachtgever naar o.a. Liander voor de tracé-studie, de aanleg van kabels en het ontwerp van het benodigde hoofdspanningsstation. Eén van de ontwerpvariabelen is een t.z.t. eenvoudig en tegen relatief geringe kosten te verplaatsen ‘stopcontact’, op het moment dat sprake is van een verhuizing van de zeecruise naar een nieuwe locatie.

HbA doet een investering € 15,1 miljoen voor de aanleg van walstroom. De businesscase heeft in het base case scenario een rendement van 9,6% en is naar verwachting zelfs in het worst case scenario positief. De afdeling Deelnemingen heeft geconstateerd dat er vanuit financieel oogpunt een voldoende business case ligt. Factoren die het directe rendement bepalen zijn o.a. hoe lang de aansluiting op de huidige locatie gebruikt kan worden en de hoogte van de subsidie vanuit de Europese Unie.

De aanleg van deze infrastructuur heeft een groter bereik dan alleen de PTA. Hoewel in eerste instantie gericht op verduurzaming van zee- en riviercruise, is de verwachting dat de capaciteit ook ingezet kan worden voor andere doeleinden. Hierbij wordt gedacht aan een laad-infrastructuur voor bijvoorbeeld personenauto’s, touringcars, generator-accu’s, elektrische dekschuiten, etc. Het gebruik voor andere doeleinden heeft ook een positief effect op het rendement van de investering, dat niet meegenomen is in de businesscase.

Participatie
Niet van toepassing Deze nota is het resultaat van een lang traject en intensieve samenwerking tussen alle relevante stakeholders van stad, regio en rijk, en verschillende onderzoeken door externe partijen. De nota is aangekondigd in de Gemeentelijke Visie Haven 2020-2040, die op 17 december 2020 door uw raad is aangenomen.

Financiële onderbouwing

Niet van toepassing

Binnen de gemeente

Communicatie en publicatie
Opnemen in de te publiceren besluitenlijst.

Buiten de gemeente

Waar moet gepubliceerd worden? Doorhalen wat niet van toepassing is:
Niet van toepassing

Commissie en raad

Niet van toepassing

Afstemming met partijen
De nota is opgesteld door een breed samengestelde projectgroep, aangestuurd vanuit het Projectbureau NZKG, met vertegenwoordiging van alle direct betrokken partijen. Dat zijn de vijf gemeenten aan het

Noordzeekanaal (Amsterdam, Beverwijk, Haarlemmermeer, Velsen en Zaanstad), Port of Amsterdam, Zeehaven IJmuiden, de zeecruise terminals PTA en KVSA, Provincie Noord-Holland, Rijkswaterstaat en het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat.

De inhoud van de Raadsinformatiebrief is intern afgestemd met RenD en Deelnemingen, en extern met gemeente Velsen, Port of Amsterdam en PTA, en heeft ieders instemming.

Documenten

Registratienr.	**Naam**
<*automatisch*>	<Nota zeecruise NKZG: zeecruise op koers
<*automatisch*>	Raadsinformatiebrief
	Aanbiedingsbrief van gedeputeerde Pels

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

Economische Zaken en Cultuur, 5.1, 2, e 5.1, 2, e 5.1, 2, e

Besluit college van burgemeester en wethouders

<*automatisch, na afloop vergadering*>